БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряд-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 31 (8557)
ФЕВРАЛИИН 6
ЧЕТВЕРГ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн.

Коммунис партиингаа, совет гүрэнэйнгөө ударидагшадые, бурят арадайнгаа эрхим түрүү түлөөлэгшэдые ажалшаднай СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлжэ байна.

Коммунис партиин, совет арадай агууехэ нэгэдэлые харуулhан хүсэн түгэлдэр жагсаал

Үсэгэлдэр Бурят-Монголоймнай ажалшад түрэл инаг Эхэ оронойнгоо гүрэнэй засагай дээдэ органой депутадта кандидадуудые дэбжүүлжэ эхилбэ

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ПВЗ-дэ

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заво... хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ ...дэлмэрилэгшэдэй һунгуулиин урда тээ... суглаан үсэгэлдэр оройн 5 часта ехэ ...рай оршон байдалда болобо.

Заводой завкомой түрүүлэгшэ нүхэр ...овирко суглаае нээгээд, парткомой сек...тариин орлогшо нүхэр Бирюковто үгэ ...бэ.

— СССР-эй Верховно Соведэй депута...удаар һунгагдаха кандидадуудые дэб...үлхын тулада суглараад байнабди. Со...ескэ Конституцяар манадта олгогдоһон ...үехэ эрхэеэ эдлэжэ байхадаа, бидэнэр ...най арадай ажана байдалые улам һайжа...улхын тула, Советскэ гүрэнэй улам ...бэрхэжэн мандахын тула бүхы оролдолгоёо ...рүүлжэ байдаг манай инаг түрэл Комму...нис партида гүн гүнзэгы баясхалан хүргэ...нэбди, — гэжэ нүхэр Бирюковой хэлэхэдэ, ...рьемэ альга ташалга болоно.

Удаань паровоз хабсаралгын цехын хү...дэлмэришэн нүхэр М. Л. Дуловта үгэ үгтэ...бэ.

— Манай инаг түрэл Коммунис партиин ...габьяагаар совет арад хизааргүй ехэ ...жалта түйлажа, түрэл ороноо дэлхэй дээ...гээ ехэ хүсэтэй, эгээ һайхан алдартай ...рэн болгоо. Тиимэһээ манай партиин хү...дэлмэрилэгшэдэй нэгэн, партиин ЦК-гэй нэ...гэдэхи секретарь **Никита Сергеевич Хруще...** СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхые дурадханаб.

Энэ дурадхалые сугларгашад нэрьемэ альга ташалгаар угтана.

Удаань булад хайлуулгын цехын слесарь Т. И. Богданова, кузнечнэ цехын технолог Е. И. Рогачов гэгшэд үгэ хэлэжэ, нүхэр Дуловай дурадхалые баяртайгаар дэмжэбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи Секретарь **Никита Сергеевич Хрущевые** һунгуулиин 377-дохи Улан-Удын городской округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол нэгэн һаналаар баталагдаба.

Тэрээнэй һүүлээр вагон-хабсаралгын цехын электромонтер нүхэр И. Д. Аксеновто үгэ үгтэнэ.

— Манай цехын хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 377-дохи Улан-Удын городской округһоо тус цехын фрезеровщик **Марк Антонович Чернышевые** дэбжүүлхые дурадханаб. Манай этигэл найдабарине нүхэр Чернышевой гүйсэд дүүргэжэ шадахань лабтай. Марк Антонович манай заводой эрхим түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэниинь болонхой. Тэрэ хадаа оорынгөө мэргэжэлдэ дүшөөд залуушуулые һургажа гаргаа. Амжалтатай һайн ажалайнгаа түлөө нүхэр Чернышев хэдэ хэдэн дээдэ шагналда хүртэһэн, «Хүндэтэ түмэрзамша» гэһэн нэрэ солотой болон алдаршанхай.

Энэ дурадхалые сугларгашад халуунаар, нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Удаань котельнэ цехын хүдэлмэришэдэй зүгһөө Д. Г. Хакимов, заводой комсомольско организациин зүгһөө тэрээнэй секретарь С. Н. Булдаев, профсоюзна организациин зүгһөө Л. И. Лобынцев, вагонно цехүүдэй зүгһөө А. С. Асеев гэгшэд үгэ хэлэжэ, нүхэр Аксеновой дурадхалые үнэн сэдьхэлһээ дэмжэбэ.

Суглаанда хабаадагшад **Марк Антонович Чернышевые** СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар шиидэбэ.

Шэрэм хайлуулгын цехын начальник П. Ф. Татауров үгэ хэлэжэ, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадаар РСФСР-һээ һунгагдаха кандидадаар һунгуулиин 24-дэхи Иркутска округһоо РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо **Михаил Алексеевич Ясновые** дэбжүүлхые дурадхаба. Энэ дурадхалые вагон хабсаралгын цехын слесарь Лобасюк, зэд хайлуулгын цехын ахалагша мастер нүхэр Хмелев гэгшэд халуунаар дэмжээ.

Михаил Алексеевич Ясновые СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн шиидхэбэри нэгэн һаналаар абтаба.

Паровозно деподо

Улан-Удын паровозно депогой ...лдэлгын цехтэ хүдэлмэришэд, ...бахаагшад, инженерно-техниче... хүдэлмэрилэгшэд үсэгэлдэр ...эшын 5 час багта суг...ржа эхилбэ. Ушарынь гэ...дэ, СССР-эй Верховно Соведэй ...путадта кандидадуудые дэб...үлгэ болохоёо байгаа.

Депогой парткомой секретарь ...хэр Нагорных һунгуулиин урда ...эхи суглаа нээжэ, паровозно де...гой машинист Степан Николае...ч Петровто үгэ үгэбэ.

— Мүнөө үедэ манай орон дотор ...а хаанагүй суглаанууд боложо ...йна. Суглаанууд дээрээ хүдэлмэ...шэд, албахаагшад, хүдөөгэй ...алшад эрхим хүбүүд, басагадаа ...СР-эй Верховно Соведэй депу...дта кандидадаар дэбжүүлнэ. ...һунгуулиин 377-дохи Улан-Удын ...родской округһоо депутадта кан...дадаар КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэ...хи Секретарь **Никита Сергеевич** ...**рущевые** дэбжүүлнэб,—гэжэ нү...р Петров хэлэбэ.

— Нүхэр Петровой дурадхалые ...луунаар дэмжэнэб. СССР-эй ...рховно Соведэй депутадта кан...дадаар Никита Сергеевич Хру...евые дэбжүүлхэ хуби заяан ма...й коллективтэ хүртэбэ. КПСС-...XX съезд болоһоор богонихон ...г үнгэрөө. Энэ хугасаа соо манай ...вет арад Коммунис партиингаа ...гэлбэри доро гайхамшагта илал...нуудые түйлаа. Энэ хэрэгтэ нү...р Хрущевой үүргын тон ехэ бай...ниинь хэндэшье мэдээжэ,—гэжэ ...ЛКСМ-эй депогой комитедэй секретарь нүхэр Семёнова мэдүүлбэ.

— Һунгуулиин 377-дохи Улан-Удын городской округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар паровозо-вагонно заводой фрезеровщик **Марк Антонович Чернышевые** дэбжүүлнэб,—гэжэ электрогагнууриин мастер Ф. Р. Рябцев хэлэбэ.— Нүхэр Чернышев паровозо-вагонно заводто 1934 онһоо хойшо шэн габьяата ажалаараа суурхажа, хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй болонхой. Мүнөө Марк Антонович халаанайнгаа даалгабарие 350—400 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Мүн эдэбхитэй уралан нарижуулагша юм.

Нүхэр Чернышев хэдэн удаа горсоведэй депутадаар, КПСС-эй XIX съездын делегадаар һунгагдаһан, эршэтэй ажалайнгаа түлөө РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй Хүндэлэлэй грамотануудаар шагнагдаһан байна.

Нүхэр Рябцевай дурадхалые мастер В. Н. Вовк, албахаагша Л. А. Шульгина, хүдэлмэришэн К. М. Рубан гэгшэд халуунаар дэмжэбэ.

Һунгуулиин 377-дохи Улан-Удын городской округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадуд болохоор КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи Секретарь **Никита Сергеевич Хрущевые** паровозо вагонно заводой фрезеровщик **Марк Антонович Чернышевые** зүбшөөлөө үгэхыень гүйхэ гэжэ суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар тогтообо.

Гусиноозерскдо

Шахтёрнуудай Культурын ордондо Галуута нуурай рудоуправлениин хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшадай суглаан боложо, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд дэбжүүлэгдэбэ. 5-дахи шахтын 2-дохи участогай начальник нүхэр Гурулев үгэ абажа, һунгуулиин 378-дахи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр **Н. С. Хрущевые** дэбжүүлбэ.

Нүхэр Гурулевой дурадхалые 2-дохи шахтын начальник Целобанэв, навалоотбойщигуудай комплексно бригадын бригадир Баканов болон бусад нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Рудоуправлениие эрхилэгшэ нүхэр Глебов тус округһоо СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой нэгэдэхи секретарь **Александр Уладаевич Хахаловые** дэбжүүлбэ. Энэ дурадхалыень экскаваторай машинист Шевченко, хүүгэдэй садые даагша Жаркова, 5-дахи шахтын профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ Анохин, № 7—8 шахтын парторг Кэрякин гэгшэд дэмжэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта РСФСР-һээ һунгагдаха кандидадаар һунгуулиин 24-дэхи Иркутска округһоо РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо **Михаил Алексеевич Ясновой** кандидатурые шахтёрнууд нэгэн дуугаар дурадхаба.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд дэбжүүлэгдэһээр

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадууд дэбжүүлэгдэжэл байна. Һунгалтын урдахи суглаануудта ажалшад арадайнгаа эрхим хүнүүдые Совет гүрэнэйнгөө дээдэ органой депутадта кандидадаар дэбжүүлнэ.

ЛЕНИНГРАД

Металлическа заводой олон мянган хүдэлмэришэд Калининска һунгуулиин округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар **А. И. Микоян**, суута фрезеровщик, Социалис Ажалай Герой **А. В. Бородулин** гэгшэдые дурадхаба.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **Ф. Р. Козловые** Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэһэн дурадхалые С. М. Кировэй нэрэмжэтэ утаһа ээрэлгын комбинадай 2 мянга хахад ажалшад угаа халуунаар дэмжээ.

УКРАИНА

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар Киевско-Московско һунгуулиин округһоо КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь **Н. С. Хрущев** нэгэн дуугаар дэбжүүлэгдэбэ. Мүн Украинын КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь **Н. В. Подгорный** депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ.

Переяслав-Хмельницкэ һунгуулиин округһоо КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн **Н. М. Шверник** дэбжүүлэгдээ. Киевскэ областиин Переяслав-Хмельницкэ районой Пологи-Яненки тосхоной 500 таряашад «Колос» колхозой суута һаалишан **Е. А. Демиденко** гэгшые нэрлэбэ. Энэ һаалишан нёдондо жэлдэ даалгаһан үнеэн бүриһөө 8739 килограмм һү һаажа, Украинын һаалишадай дунда түрүүшын һуури эзэлһэн юм.

Январска восстаниин нэрэмжэтэ кран бүтээдэг Одессын заводой хүдэлмэришэд КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь **Н. С. Хрущевые**, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь **А. И. Кириченко** болон заводой түмэршэ дархашуулай бригадир **Д. В. Овсянниковые** дэбжүүлээ.

Закарпатска областиин Перечинскэ районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд нүхэр **Н. С. Хрущев**, Свалявска леспромхозой суута бригадир **Ф. С. Цанько** гэгшэдые кандидадуудаар дэбжүүлээ.

Ленинэй нэрэмжэтэ «Макеевуголь» трестын шахтын хүдэлмэришэд КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь **Н. С. Хрущевые**, партийна-бэшэ хүдэлмэришэн, хүндэтэ шахтёр, Социалис Ажалай Герой **Д. П. Евстратовые** дэбжүүлһэн байна.

КИРГИЗИ

Фрунзын хүдөө ажахын машина бүтээдэг заводой 2 мянга гаран хүдэлмэришэд, инженернүүд, албахаагшад КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь **Н. С. Хрущевые**, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн **А. И. Микояние**, заводой эрхим хүдэлмэришэн **С. А. Богдановае** дэбжүүлээ. Нүхэр Богданова 17 жэлэй туршада энэ заводто хүдэлхэ зуураа, жиирэй хүдэлмэришэн байһанаа машина хабсаргадаг дүршэлтэй мэргэжэлтэн болоо.

Ошско областиин Кара-Суйска районой «Кызыл-Шарк» артелиин гэшүүд хадаа **Н. С. Хрущев, Л. И. Брежнев,** мүн манай колхозой түрүүлэгшэ, 2 удаа Социалис Ажалай Герой **Хайтахун Таширов** манай депутадууд болог гэжэ мэдүүлбэ. Нүхэр Таширов хүбэн ургуулхадаа дүршэһэн, суута түрүүлэгшэ юм.

КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүд **А. И. Кириченко, Н. М. Шверник** гэгшэд, мүн һургуулиин багша **Букеш Казакбаева** гэгшэдые СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлхэ гэжэ Токтогулай нэрэмжэтэ Нарынай дунда һургуулиин багшанар тогтообо.

***

Горьковско автозаводойхид нүхэд **Н. С. Хрущев, Н. Г. Игнатов,** автозаводой хүдэлмэришэн **Е. И. Воронина** гэгшэдые нэгэн дуугаар нэрлэжэ, кандидат болгохо гэлсэбэ. КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүд, КПСС-эй ЦК-гэй секретарьнар нүхэд **Л. И. Брежнев, А. И. Кириченко** Союзай Соведэй депутадта кандидадаар № 4 Куйбышевска подшипникова заводой хүдэлмэришэдһөө дэбжүүлэгдээ. Нүхэд **Н. С. Хрущев, А. И. Микоян,** партийнабэшэ хүдэлмэришэн **А. И. Храмцов** гэгшэдые дэбжүүлхэ гэжэ Уралмашзаводой хүдэлмэришэд нэгэн дуугаар тогтоогоо.

Харьковтахи «Свет шахтера» гэжэ машина бүтээдэг заводой хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан болоо. Нүхэд **К. Е. Ворошилов, М. А. Суслов,** Украинска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ **Н. Т. Кальченко** гэгшэдэй кандидатурые һунгагшад нэгэн дуугаар нэрлээ.

Н. С. Хрущевые, Социалис Ажалай Герой, алдаршаһан шахтёр **Николай Мамайе** Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ Краснодоной № 2 «Северная» шахтынхид шиидхээ.

Белоруссиин КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр **К. Т. Мазуров** Союзай Соведэй депутадта кандидадаар Минскын радио, часай заводой коллективһээ дэбжүүлэгдээ. Азербайджанска ССР-эй Сумгаит городой теплоэлектроцентралиин хүдэлмэришэд нүхэр **А. И. Микояние,** «Красная Звезда» электростанциин хүдэлмэришэн **З. Г. Родинае** Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байна. Ригын электромашина бүтээдэг заводойхид Латвиин КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр **Я. Э. Калнберзиние** дэбжүүлээ.

Ленинабадай консервын комбинадайхид нүхэд **Н. С. Хрущев, К. Е. Ворошилов,** Таджикистанай КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр **Ульджабаев** гэгшэдые дэбжүүлхэ гэжэ тогтообо. Кокандын паровозно депогой хүдэлмэришэдһөө нүхэд **А. Б. Аристов, Н. А. Мухитдинов,** Узбекскэ ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Ш. Р. Рашидов** гэгшэд кандидадуудаар дэбжүүлэгдээ.

(ТАСС).

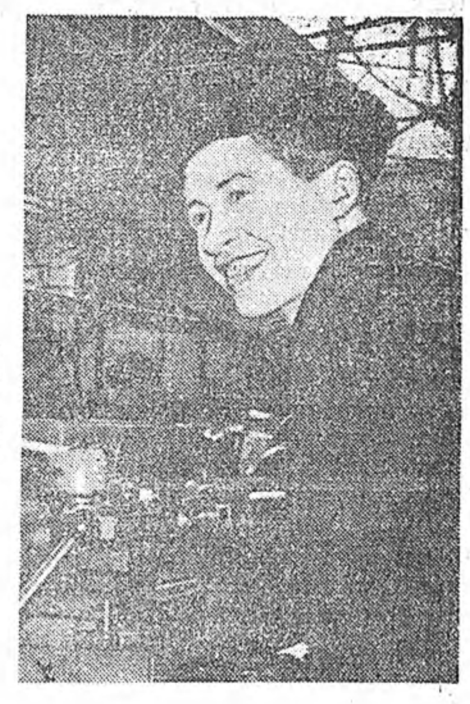

Пенза. Ахалагша сержант Николай Киселев һаяхан Советскэ Армиһаа табигдажа ерээд, № 2 арматурна заводто токарёор хүдэлмэрилнэ. Энэ хүбүүн үдэрэйнгөө даалгабарие ехээр үлүүлэн дүүргэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: токарь Н. Киселев станогойнгоо хажууда байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Сталинградска байлдаанай болоһоор 15 жэл үнгэрбэ

Сталинград шадар немецко-фашистска сэрэгшэдэй бута сохюулһанһаа хойшо 15 жэлэй ойдо зорюулагдаһан вечер Советскэ Армиин Центральна байшан соо февралиин 3-да болоо.

Сталинградска фронтые командалагшын орлогшо ябаһан армиин генерал М. М. Попов эндэ советскэ сэрэгшэдэй гаргаһан эгүүридэ мүнхэ баатаршалга тухай хөөрэжэ үгэбэ. Генерал-лейтенант К. Ф. Телегин, генерал-полковник И. М. Чистяков, генерал-лейтенант Н. И. Бирюков, генерал-майор М. М. Вавилов гэгшэд тэрэ агууехэ тулалдаанда яажа хабаадалсаһан тухайгаа хөөрөө. Гадна, урдань партиин Сталинградай обкомой секретарь ябаһан А. С. Чуянов, поэт Е. А. Долматовский гэгшэд вечер дээрэ үгэ хэлээ.

Сталинград шадар фашистска сэрэгэй яажа бута сохигдоһые харуулһан выставкэ нээлгээтэй байгаа.

Советскэ Армиин дуу хатарай, А. В. Александровай нэрэмжэтэ Улаан тугта ансамбль ехэ концерт харуулаа.

(ТАСС).

Румын совет арадуудай хани барисаан таһаршагүй

Москвагай олониитын баярай суглаан

Хани барисаатай байха, харилсан ажаллаха, бэе бэедээ туһалалсаха тухай СССР Румыни хоёрой хоорондо договорой баталагдаһанһаа хойшо 10 жэлэй ойе совет хүнүүд ахадуу румын арадтай хамта тэмдэглэбэ. Энэ баярта ушараар дашарамдуулан, февралиин 4-дэ Москвагай олониитын суглаан болоо.

Хилын саанахидтай культурын талаар холбоо тогтоохо Бүхэсоюзна обществын правлениин түрүүлэгшэ Н. В. Попова вечер нээгээд, СССР-тэ байдаг Румыниин элшэн сайд Михай Даль болон бусад румын нүхэдые амаршалаа.

Академик М. Б. Митин элидхэл хээ. 1948 оной февральда СССР Румыни хоёрой хоорондо баталагдаһан договор ямар удхашанартай байгааб гэжэ тэрэ хөөрөө.

Нэрьемэ альга ташалгаар угтуулһан Румыниин элшэн сайд Михай Даль үгэ хэлээ. (ТАСС).

Цейлоной бээ даанхай болоһоной ой

Москвагай олониитын баярай суглаан

Цейлоной бээ даанхай байдалтай болоһоор 10 жэлэй ойе москвагайхид февралиин 3-да тэмдэглээ.

СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов Цейлоной элшэн сайд Гунапала П. Малаласекера болон Цейлоной посольствын бусад хүдэлмэрилэгшэдые амаршалаа. Тиигээд суглаа нээгээ.

Хилын саанахи оронуудтай соёлой холбоо байгуулха гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын орлогшо М. Д. Якэвлев Цейлоной бээ даанхай байдалтай болоһоор 10 жэлэй ой тухай элидхэл хээ.

Элидхэлэй һүүлээр Цейлоной элшэн сайд Гунапала П. Малаласекера үгэ хэлэжэ, сугларгашадта ехээр һайшаагдаа.

Һүүлээрнь ехэ концерт болоо.

(ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын паровозно депогой хүдэлмэришэдэй һунгалтын урда тээхи суглаан. Трибуна дээрэ депогой комсорг А. Семёнова үгэ хэлэжэ байна.

А. Мантатовай фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Агитаторнууд олон аад, алин гээшэб хүдэлмэринь?

Хорийн аймагай «Красный партизан» колхозой гүүртэ, отарануудаар ябахада малшадай үнгэрһэн жэлэйнь ажалай үрэ дүн, шэнэ уялгыень харуулһан плакадууд огто дайралданагүй. Үрэ дүнгүүдэй доскануудшье үгы юм. Тиихэдэ колхоздо ханын газетэ, дайшалхы хуудаһан бүри гаргагданагүй. Зарим коммунистнууд колхоздоо ямар нэрэтэй газетын гарадагыешье мэдэхэгүй байха юм. Энээн тухай нүхэр Снетковатай хөөрэлдэхэдэ иигэжэ мэдүүлнэ:

—Харин мэдэнэгүйлби. Юун гэжэ нэрэтэй газетэ гарадаг юм. Үнинэйшье хараагүйб.

Мүнөө үбэлжэлгын, түл абалгын эгээл харюусалгатай үедэшье агитаторнуудынь мүртэй хүдэлмэри хэнэгүй. Тус колхоздо СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын дүтэлжэ байһанине харуулһан уряа, плакадууд тон хомор, агитпункт хүсэд һайнаар түхеэрэгдээгүй байһаар.

— Хэр олон агитаторнуудтайбта,—гэжэ партийна организациин секретарь Василий Емельянович Белоусовһаа асуухада:

— Агитаторнууд яһала олон даа. Агитколлективые минии орлогшо Александр Васильевич Белоусов хүтэлбэрилнэ,—гэжэ хөөрэнэ.

Теэд тэрэнь юуш хэдэггүй, харин дам хүндэ даалгаад байдаг юм. Тиигэжэ секретарь нүхэр Белоусов агитколлективэй хүдэлмэрийе өөрөө хүтэлбэрилэнгүй, ондоо хүндэ найдажархёод, һанаа амар ябана. 14 хүн агитатор гэжэ саарһан дээрэ тоологдоно. Жэшээлхэдэ, партийна бюрогой гэшүүд, агитаторнууд нүхэд Козлов, Снеткова, Сутурин гэгшэд ажалшадай дунда ойлгуулам-жын хүдэлмэри оройдоошье ябуулнагүй.

—Агитатор гээшэб гэжэ хүнэй ябахые харагшагүйлди. Хүтэлбэрилэгшэднай ябахадаа ажалаарнай һонирхоод лэ, элидхэл, хөөрэлдөө хэнгүй бусашагша. Парторганизациингаа секретарие колхозой центр лэ ошоходоо харагшабди,—гэжэ Хүндын отарын хонишон Бадма Дугаров, мүн бусадшье малшад хөөрэнэ. Тиимэһээ агитаторнууд олон аад, алин гээшэб хүдэлмэринь гэжэ нүхэр Белоусовһаа асуухаар болоо.

Тус колхоздо ниитэ-политическэ хүдэлмэрийе һайнаар ябуулха дүүрэн арга боломжо бии. Эндэ долоон жэлэй һургуулиин багшанар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд олон. Мүн 9 хүнһөө бүридэһэн лекторскэ группа (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Снеткова Х. В.) бии. Теэд лекторнүүдэй биишье һаа, лекци, элидхэл тон хомор болоно. Зарим лекторнүүд, жэшээлхэдэ, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Козлов һүүлэй үедэ лекци, элидхэл нэгэшье уншаагүй байна. Лекци, элидхэл колхозой центртэл хаа яа болодог юм.

Мүн эндэ хүдөөгэй библиотекэ, хүдөөгэй клуб байдаг. Хүдөөгэйнь клуб соо (даагшань нүхэр Янькова) ганса киноһоо бэшэ, соёл культурын ямаршье хүдэлмэри ябуулагданагүй. Клуб соонь һалан муухай байдаг, лозунг, плакадшье хомор. Библиотекые даагша нүхэр Скворцова гүүртэнүүдтэ байдаг малшадай дунда ном тараанагүй, нүүдэл библиотекэ эмхидхэнэгүй.

Мүнөө эндэ партиин Центральна Комитедэй, Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай колхознигууд хүсэд танилсуулагдаагүй. Илангаяа гүүртэ, отарануудта газетэ ехээр хожомдожо абтана. Жэшээлхэдэ, колхозой центрһээ 5—10 модоной Жаргалантын, Хүндын отарануудта хонишод захиһан газетээ арбаад хоножо, өөһэдөө колхозой центр хаа яа ерэхэдээл абадаг.

Һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар США-е хүсэхые оролдон хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ажаллажа байна. КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгаар зоригжоһон эндэхи колхознигууд абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхын, һү ехээр һаажа, түл һайнаар абажа, малай үбэлжэлгые эрхимээр эмхидхэжэ, хабарай тарилгада хаһа саг соонь бэлдэжэ, оронойнгоо дээдэ органой һунгалтые угтахын тулада ехэ дэбжэлтэтэйгээр ажаллажа байна. Энэ дэбжэлтыень толгойлхо, политическэ хүдэлмэри шангадхаха, мүрысөө эмхидхэхэ гээшэ колхозой партийна эхин организациин тон шухала зорилго болоно.

Ц. Дандаров,
манай корреспондент.

Агитпункт соо

Зэдын аймагай Цагаан-Усанай МТС-эй партийна эхин организаци СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ агитационно хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулна.

МТС-эй дэргэдэхи Культурын байшанда нээгдэһэн агитпункт һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэрэ пунктые даагшаар механизатор Галсан Данзанов томилогдонхой. Мүнөө тэндэ агитаторнууд ээлжээгээр дежурилна. Агитпунктда ерэһэн хүнүүд һунгалта тухай асуудалнуудые асуухаһаа гадна, газетэ, журнал уншана. Агитпункт дотор стол дээгүүр центральна, республикын газетэнүүд, элдэб журналнууд хододоо табяатай байдаг.

МТС-эй партийна организациин 22 агитатор механизаторнуудай тосхондо һуудаг хүнүүдэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

Агитаторнууд—Культурын байшангые даагша Мария Антонова, библиотекые даагша Анна Плюснина, слесарь Виталий Перевалов гэгшэд агитационно хүдэлмэри һайнаар ябуулна, һунгалтада бэлэдхэхэ эмхидхэлэй хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Н. Цыбенов.

ЯРУУНЫН СОВХОЗДО

900 ЦЕНТНЕР МЯХА ТУШААХАНЬ

Үбэл, зун илгангүй Яруунын мяха-һүнэй совхоз гүрэндөө тарган мяха тушаажа байдаг. Совхоз 1958 оной түрүүшын кварталда гүрэндэ 900 центнер мяха тушааха, худалдаха гэжэ түсэблэнхэй. Тэрэ тоодо гахайн мяхан горьтойгоор тушаагдаха, худалдагдаха юм.

Январь һара соо совхозой центр Гунда тосхондо мяханай комбинадай мал үүсэлэлгын пункт нээгдээ. Тэндэ 100 гахай дунда зэргын 76 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагдаа. Зарим шахамалнууд 300 шахуу килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагдаба.

БАЯН ДЭЛГЭР БАЙДАЛТАЙ...

Совхозой хүдэлмэришэд салин хүлһэ ехэтэй, баян дэлгэр, шанга шадалтай һуудаг болонхой. Айл бүхэн комод, гардероб, ковёр, мотоцикл гэхэ мэтые абана. Совхозой гансахан 2-дохи фермэдэ үнгэрэгшэ жэлдэ ажалшад үмсэдөө элдэб маркын 13 мотоцикл худалдажа абаһан байна.

МАЛШАД УРМАШУУЛАГДАНА

Батомунко Юндунов, Арсалан Намсараев гэгшэд совхозой мал ажалда олон жэл соо хүдэлжэ, дүршэл ехэтэй, шадамар бэрхэ малшад болонхой.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Юндунов эмэ хашарагай, нүхэр Намсараев эрэ хашарагай гүүртые даажа байха зуураа, тэдэнээ һайнаар таргалуулжа, шэгнүүрыень ехээр нэмээһэн байгаа. Совхозой дирекци, партийна организаци малшадай габшагай ажалыень тэмдэглэн 4—4 мянган түхэриг мүнгэ нэмэлтэ түлбэри болгон үгэжэ урмашуулба.

ҮДЭРТӨӨ ХАХАД ПҮҮД ҺҮ ҺААНА

Совхозой 2-дохи фермын хүдэлмэришэд үнгэрһэн жэлдэ малдаа элбэг тэжээл бэлдэһэн юм. Һаамхай үнеэн бүридэ 10 тонно силос дараһан байгаа. Тиигэжэ һайнаар эдеэлүүлһэнэй, харууһалһанай ашаар фермын һаалишан Ольга Голубчак үнеэн бүриһөө үдэртөө хахад пүүдһээ бага бэшэ һү һаана.

Һаалишад Жамбалдоржиева, Кустова, Моролдоева гэгшэд гунжан үнеэдһээ үдэрэй 7—8 литр хүрэтэр һү һаана.

Н. Жамбалов.

Шэнэ мэргэжэлтэй болоно

Манай республикада үйлэдбэриин практика гарахаяа Хитадай Арадай Республикаһаа ерэһэн хүдэлмэришэд шэнэ мэргэжэлтэй болоно. Жэшээлхэдэ, Городок городой «Джидастрой» трестдэ хүдэлмэрилдэг нүхэд Лю Цзинь-тан, Ван Цзинь-со, Ши Жуй-хэн, Ши И-синь гэгшэдтэ «Эрхим модошо дархан», «Эрхим бетонщик», «Эрхим электро-гагнууршан», «Эрхим слесарь» гэһэн нэрэзэргэ олгогдобо.

Д. Цыбиков.

Республикымнай модошод Николай Мамайн үүсхэлээр мүрысөөгөө дэлгэрүүлнэ

АРАДАЙНГАА АЖАХЫДА БАРИЛГЫН МОДО ЕХЭЭР ЭЛЬГЭЭЕ

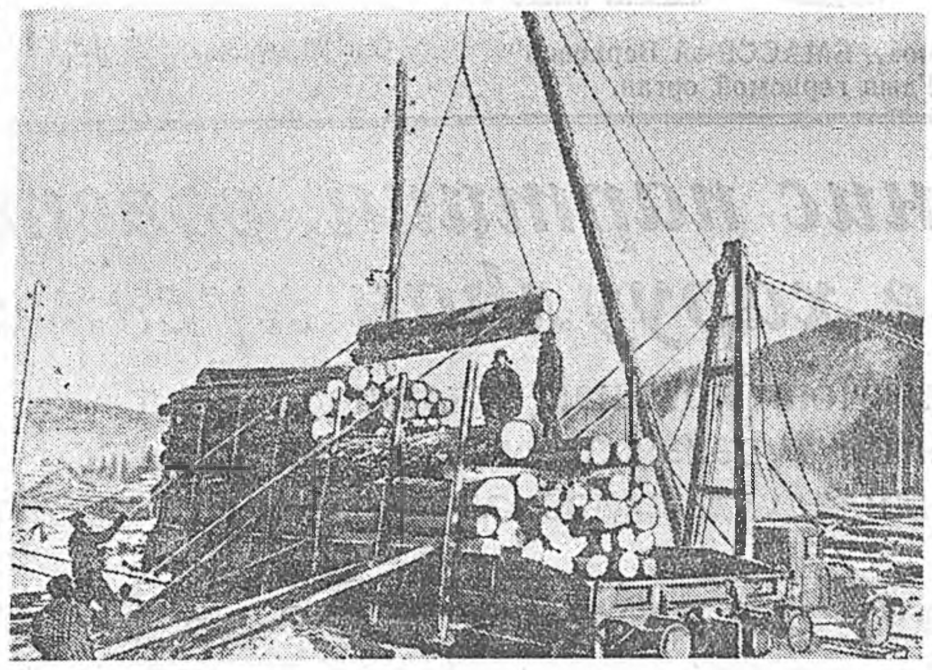

Шулуутайн леспромхозой модошод СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтын үдэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын тула социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэнхэй. Леспромхозой модо бэлэдхэлэй Кокээтын пунктын коллектив 1958 оной түрүүшын үдэрһөө хойшо мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана. Доодо складайхид вагонуудта модо үдэр һүнигүй ашаална. Максим Андрусай бригада халаан бүхэнэйнгөө нормые 180 гаран процент дүүргэжэ, бусадта жэшээ харуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: вагонуудта модон ашагдажа байна.

Л. Хайдуровай фото.

Юундэ хоёр ондоогоор ажалланаб

Хандагатайн леспромхозой модо бэлэдхэлэй пунктнуудай хүдэлмэрийе жэшэжэ харахада, тад ондоо дүнгүүдтэй. Жэшээнь, модо бэлэдхэлэй Горхоной пунктын модошод түсэбөө саг болзор соонь дүүргэнэ. Үнгэрһэн жэл энэ пунктынхид арадайнгаа ажахыда 13,4 мянган кубометр модо түсэбһөө гадуур эльгээгээ. Тиихэдэ Сангоной пунктын коллектив жэлэйнгээ түсэб дүүргээгүй байшоо.

Эдэ хоёр пунктын ажалай бүтээсэ яахадаа иимэ ондо ондоо гээшэб?

Горхонойхид ажалайнгаа эмхидхэлые һайжаруулхын тула саг үргэлжэ оролдодог, үйлэдбэриин шэнэ технологи хэрэглэдэг юм. Горхоной пунктда комплексно бага бригаданууд эмхидхэгдэһээр үнинэй. Отологдоһон модонууд гэшүүһэтэй зандаа таллуулагдана. Мүн машина, зэмсэгүүдшье бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдана. Эндэхи участогайхид модо унагаахынгаа урда тээ хажуугаархи буртаг шэрэнгинүүдыень, унанги модыень зайсуулжа, отолһон модоёо соможо хадагалха газар, таллуулха харгы гаргажа бэлдэдэг юм. Мүн Горхоной пунктынхид мастерска участогуудаа томодхожо, салингай нилээд ехэ мүнгэ алмаһан, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэн байна.

Харин нүхэр Павловай хүтэлбэрилдэг Сангоной пунктые абаад үзэе. Эндэ модо отолхынгоо урда бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ анхаралаа табингүй, үбэлэй хүдэлмэридэ муугаар түхеэрһэн дээрэһээ мүнөө ажал хүдэлмэринь урагшаа ябанагүй. Жэшээлхэдэ, энэ пунктын Далюнай мастерска участок (мастерынь нүхэр Шамков) үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь һараһаа тракторай гараж барижа эхилээд, мүнөөшье болотор тэрэнээ дүүргээгүй. Энэ участок дээрэ тракторта хэрэглэгдэхэ, уһа халааха түхеэрэлгэшье байхагүй. Механизаторнуудай трактораа халаажа, моторoo хүдэлгэжэ ядаһаар байтарнь хэдэн час миин косорно. Модо отолхо участок дээрэ ямаршье бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Шугы бургааһан, түгэсэг, шулуун соогуур тракторнууд модо шэрэхэдээ, түргэн эбдэржэ, удаан саг соо заһагдана.

—Димов Назаров хоёрой тракторнууд эбдэржэ, сүүдхэ хахад миин байгаа. Машинануудай эбдэршэхэдэ бригадымнай хүдэлмэришэд ажалгүй болоод байшадаг. Иимэ ушарнууд манай участогта үзэгдэжэл байдаг даа. Тиимэһээ ажалаймнай бүтээсэ бирагүй,—гэжэ комплексно бригадын бригадир нүхэр Зубакин хэлэнэ.

Леспромхозой дирекци, партийна эхин организаци тус пунктын ажалые һайжаруулха талаар мүртэй юумэ хэнэгүй, гансал пунктын хүтэлбэрилэгшэдтэ бага зэргэ зэмэ тохоод лэ орхижорхиһон байха юм. Модо таллуулдаг тракторнууд баһал эбдэрдэг шэгээрээ. Эбдэрһэн частьнуудые гагнаха агрегадшье үгы байһаар.

Хандагатайн леспромхозой дирекци, партийна эхин организаци Сангоной пунктын хүдэлмэрийе һайжаруулха асуудалда анхаралаа хандуулха ёһотой.

С. Тюлюкин.

Хандагайн модошод мүрысөөндэ уряаб...

Донбассай шахтёр, Со... Ажалай Герой Николай М... «халаан соогоо түсэбһөө ... тонно хахад нүүрһэ малтан хаб» гэһэн үүсхэлые Шул... леспромхозой коллектив ехэ... шаагаа. Леспромхозой хүдэ... лэгшэд саашадаа бүри ехэ ам... туйлахын тула Николай М... жэшээгээр ажаллахабди гэж... дүүлбэ. Тэдэнэр бии байгаа ... боломжоёо хаража, зүбшэж... сээд, Хандагайн леспромхозо... женерно-техническэ хүдэлм... шэдые, албахаагшадые со... мүрысөөндэ уриба.

Тиихэ зуураа жэлэй дү... 15000 кубометр модо, тэрэ... барилгын 12 мянган, шпалай ... ган кубометр модо түсэбһөө ... үгэхэ гэһэн уялга абаа. Тиин ... дукциингаа өөрынь үнэ сэнг... процентээр доошолуулха, ... бүтээсые 5 процентээр дээшэл... хүдэлмэришэн бүхэн 400 ку... модо бэлдэхэ гэжэ шиидээ. ... механизмын ажалай бүтээсы... сэбһөө гадуур иимээр дээшэ... гэбэл: автомашинын—10 п... тээр, тракторай —7 проце... кранай—10 процентээр.

Түмэр замай, паровозой ... сэлнүүдые гуримтайгаар б... поезднуудай ябаха сагые нар... баримталжа, вагонуудай эрь... часаар багадхаха, арад зоно... рэглэмжэдэ түсэбһөө гадуур 1... ган кубометр модо ашаалжа, ... ха гэжэ шиидээ.

Абаһан уялгануудаа болзор... урид дүүргэхын тула со... мүрысөөнэй эршэ хүсые улам... гадхахые шулуутайнхид бүхы... промхозуудай инженерно-те... скэ хүдэлмэрилэгшэдые, алб... шадые уряалба.

И. Фил...
Шулуутайн леспром...
парторганизациин секр...

Модо отологшо... шанда хүртөө

Саяан уулын хормойгоор ... нэһэн «Знамя» колхозой пра... партийна организаци культ... ажаһуудалай барилгануудта ... ралаа ехээр хандуулна.

Январиин эхилһээр 48 хүн ... тайгада гаража, барилгын ... отолоо. Тэдэнэр богонихон са... 3100 кубометр модо отолжо, ... бөө үлүүлэн дүүргээ. Бригады... шүүд Даша Ягдуев, Дарма ... мёнов, Б-Н. Тулаев, Н. Д... Д. Будаев, В. Хусаев гэгшэд ж... тэ һайнаар ажаллажа, кол... правлени, партийна организ... мүнгэн шанда хүртөө. Тэрэш... отологдоһон модые таллуулга, ... гэ дээрэ ажаллаһан Г. Лоп... Н-С. Пидуев, Н. Бодеев, Н-С. ... ров гэгшэд мүн лэ м... шанда хүртөө. Ойдо отолог... модон мүнөө зөөгдэжэ байна.

Ж. Ухн...

Түнхэн.

Профорганизацинуудта туһалха шухала

Һүүлэй жэлнүүдтэ Погранична МТС-эй хүдэлмэришэнэй комитет ажалаа эли бодо һайжаруулаа гэжэ тоосоото-һунгуулиин суглаан тэмдэглээ һэн. Энээн тушаа иимэ баримта харуулая. Профсоюзна организаци тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгые үсөөхэн хүнэй хүсөөр дүүргэхэ, үлүү гараһан механизаторнуудые колхозуудта туһалхыень эльгээхэ, заһабарилгада ябагшадые урмашуулха тухай асуудалнуудые хараалһан байна. МТС-эй дирекцитэй зүбшэжэ, заһабарилгын зарим узелнуудые томодхохо гэжэ шиидхэгдээ һэн. Тиигэжэ мүнөө 14 узелай орондо орэйдоол 8 узел хүдэлнэ. Тэрэнэй ашаар олон механизатор сүлөөржэ, колхозуудта эльгээгдээ. Хэрбээ 1956—57 онуудай заһабарилгада 70 механизатор хабаадаа һаа, харин мүнөө 40 хүн хүдэлнэ.

Узел бүхэнии томодхоходо заһабарилагшадай харюусалгань дээшэлээ, энэ хүдэлмэридэ эрхим механизаторнуудые шэлэн оложо табиха, бүтээсыень түргэдхэхэ, салин түлөөһыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэхэн туһа болоно. Узелнуудай томодхогдоһоной ашаар декабрь һарада трактор заһабарилха даалгабари үлүүлэн дүүргэгдээ.

МТС-эй профсоюзна организаци механизаторнуудай байдал һайжаруулха тухай анхарал эролдолго гаргана. Тэдэнии гэр байраар хангаха, бани оньһожоруулха, столовын хүдэлмэрийе һайжаруулха асуудалаар хэмжээнүүд абтаа.

Тэрэшэлэн худалдаа наймаанай эмхи зургаануудайшье профсоюзна организацинууд ажалаа һайжаруулаа. Кяхтын райпотребсоюз, мүн худалдаа наймаанай конторо жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргээ. Тэндэхи профсоюзна организацинууд магазинуудай хоорондохи социалис мүрысөө һайнаар эмхидхэдэг болоо.

Гэхэтэй хамта, профсоюзна организацинуудай хүдэлмэридэ горьтойхон дутуунууд бии гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, үйлэдбэриин зүблөөнүүд үсөөн болоно, бэлэдхэл муутайгаар үнгэргэгдэнэ, социалис мүрысөөн һулаар эмхидхэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, автотранспортна 2-дохи конторын, промкомбинадай, гуталай фабрикын, медицинскэ эмхи зургаануудай профсоюзна организацинууд үйлэдбэриин зүблөөнүүдые хүтэлбэрилхэ үүргээ мартана гэхэдэ алдуу болохогүй.

Олонхи предприятинуудай профсоюзна организацинууд социалис мүрысөө хангалтагүйгөөр эмхидхэдэг, тэрэнэй дүн гаргалгада миил хабаадалсаад лэ һуудаг юм. Жэшээнь, промкомбинадай хүдэлмэришэдэй комитет мүрысөө эмхидхэхэ тухай асуудал һүүлэй үедэ оройдоошье зүбшэн хэлсээгүй байна.

Профсоюзна организацинууд хүдэлмэришэдэй байдал һайжаруулха талаар биратай юумэ хэнэгүй. АТК-гай, больницын, худалдаа наймаанай конторын зарим магазинуудта хүдэлмэрилэгшэд хүйтэн муу байрануудта хүдэлнэ. Городой больницын хубсаһа угаажа, хатаадаг байрада арбаад жэлэй туршада электрын гал оруулагданагүй, агаарынь сэбэрлэхэ аргагүй байдаг.

Аймагай профсоюзна организацинууд КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй тогтоолтой танилсаад, дутуу дундануудаа зайсуулхын тула оролдожо байна. Профсоюзна хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээнүүдые парторганизацинууд абажа байнхай.

Бии байһан дутагдалнууд тухай хэлэхэ зуураа, профсоюзай обкомууд, мүн облпрофсовет нютагуудтахи профсоюзна организацинуудта бага туһаламжа хүргэнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Союзай обкомуудай, профсоведэй түлөөлэгшэд бүхэли жэлдээ нэгэ дахин тоосоото-һунгалтын конференци үнгэргэхэеэ ерэдэг. Ехэнхидээ телефоноор хүтэлбэрилдэг, элдэб захяа заабари эльгээгээд лэ һуудаг. Юуб гэхэдэ, сүлөөгүйбди гэһэн шалтаг баридаг. Зүгөөр энэнь ямаршье үндэһэ баримтагүй. Культурын, хүдөө ажахын, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй союзай обкомууд профсоюзна нютагай эрганизацинуудта бодото туһа хүргэнэгүй.

Профсоюзай обкомууд, тэрэшэлэн облпрофсовет партиин Кяхтын айкомтой холбоо барисаа багатай. Тэдэнэр партиин айкомой урда профсоюзна ажабайдал тухай асуудал табинагүй.

П. Дагбаев, КПСС-эй Кяхтын айкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

Ленинэй орденоор шагнагдаа

Арюун жэгдэ харгыгаар «МАЗ—200» маркын машина жэгдээр урагшаа дабшана. Тэрэнэй хүсэтэ моторойнь дунгинаан, прицепэйнь гэнжын абяантай нэгэдэжэ, ой тайгаар зэдэлэн сууряатана.

— Бидэ иимэ эрхим нүхэртэй байһандаа ехэ баясадаг, омогорходогбди. Марфа Ивановна табяад наһатай боложо ябаад, залуушуулһаа дутуугүй ажалладаг, гайхалтай хүн юм,—гэжэ тамхилжа ябаха зуураа залуу жолоошо омогтой хүхюунээр хөөрэнэ.

Түүдэгэй хажууда дүтэлбэбди. Тэндэмнай багахан бэетэй, нарин шарайтай эхэнэр һаяхан унагаагдаһан модоной гэшүүһые хурса һүхөөр мүлижэ байба. Энэмнай Марфа Ивановна байгаа. Бидэнийе таняа үзөөгүйшье һаа, хуушанай танил нүхэдтэеэ уулзаһандал ехэ баяртайгаар угтаба.

Правительствын үндэр шанда Марфа Ивановнагай хүртэһые дуулаад амаршалхадамнай:—Һайн, һайн бэлэйт,—гээд уринаар энеэбхилэн:

—Ленинэй орденоор шагнагдаһан тухайгаа партиин айкомой амаршалгын телеграмма абаад мэдээ һэм. Иигэжэ сээжэ зүрхөөр халима баяр дуулаад байхадаа, юрын хүнэй ажал хүдэлмэрийе иимэ ехээр сэгнэдэг сэсэн мэргэн партидаа хэн баясахагүйб даа... Энэ баярыемни үри хүүгэднишье, хамта ажаллажа байһан нүхэднишье хубаалдаа һэн,—гэжэ Марфа Ивановна баяртайгаар мэдүүлнэ.

Марфа Ивановна Шулуутайн леспромхоздо найман жэл соо үбэлэй шэмэрүүн хүйтэндэшье, зунай ааяма халуундашье ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, зон нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болонхой. Нүхэр Голощапова эсэшэ сусашагүй ажал хүдэлмэриингөө хажуугаар табан хүүгэдээ хүмүүжүүлжэ, өөртөөл адли ажалша бэрхэ, эрдэм номтой хүнүүд болгохын түлөө оролдожо ябадаг.

—Гурбан бага хүүгэдни һургуулида һуража байна. Ехэ басагамни Горьковско областьдо гэр бүлэтэй болоод һуудаг, гөөдэ Валентин... жэ басагамни ...дловско областьдо ажалладаг... лиингаа барилгашан болоһонд... омогорхогшоб,—гээд Марфа ... новна нэгэ бага бодолго... лоно. — 1944 ондо нү... фронтһоо үбшэн ерээд, ... ондо наһа барашоо һэн. ... хэдэ табан бага хүүгэдтэй ... һэм. Ганса эхэнэрэй табан хүү... хүмүүжүүлхэ гээшэ хүндэхэн ... ха юм даа. Түрэл оромни эд... гэдээ хүмүүжүүлхэдэмни сэ... гүй ехэ туһа хүргөө. Парти, ... тельствынгаа аша туһые үнэн ... ажалаараа харюусахаһаа ... юугээр харюусахабиб даа,—... баясан хөөрэнэ.

Марфа Ивановнатай хөөр... һөөр һуутарнай, арбагар дэр... гэшүүһэтэй модо шэрэһэн «К... маркын трактор бидэн тээшэ т... ганаһаар ерэбэ.

—Юрэдөө хүдэлмэриһөө һа... байна хаб. Та намайе хүлисыт,... жэ хэлээд, Марфа Ивановна ... обоо собоо модонуудайнгаа г... һэдые мүлижэ эхилнэ.

Шулуутайн леспромхоздо С... эй Верховно Соведэй һунгалты... туулан, донбассай шахтер Н... майн үүсхэлые һайшааһан х... мэришэдэй дунда социалис м... сөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Ш... хайрада хүртэһэн Марфа Ив... на энэ мүрысөөндэ эдэбхит... хабаадалсажа, эрхим ажала... шээ харуулжа байнхай.

М. Со...

Уран зохёолой, искусствын декадада бэлэдхэл

Бурят-Монголой дуу, хатарай ансамбль

959 ондо Москвада болохо ят-монголой искусствын, зохёолой декадада Бу-Монголой дуу, хатарай ансамбль надалсаха юм. Ансамблиинхид айнгаа дуу, хатарые хүгжөөхэ гтэ онсо габьяатай байһан тула-икмэ хүндэтэй эрхэдэ хүртөө. мблиин программадань СССР-радуудай, арадай демократиин уудай дуу, хатар оролсоно. ехэ Октябриин 40 жэлэй ойн лэлдэ зорюулагдажа эмхид-һэн, хүгжэмшэдэй Бүхэсоюзна ивальда хабаадаад, манай ан-ль II шатын лауреат болоһон а.

мпозитор Ж. Батуевай зохёо-хүгжэмтэй «Колхозно хатарай э» хатар һайн сэгнэлтэ аба-, гүнзэгы удхатай зохёол бо-ой. Энэ сюитые харахада, Бу-Монгол оронойнгоо колхоз-тосхоной хүгжэлтэ, социа-мүрысөөнэй үүсхэлшэд бо-н залуушуулай габшагай ажал р наадаанай «хэлээр» ханхинан на. Ансамблиин хатаршадай эр-мэргэжэл, бүхы коллективэйнь эмхидэл харагдана. Бурят ара-хатар «Ёохорые» баһал һүртэй анаар наадана.

МАССР-эй арадай артист Цы-Хоборков, габьяата артистнар ита Шанюшкина, Маргарита ванэ гэгшэд бурят, ород, мүн д арадай дуунуудые ирагуу р дуулахаһаа гадна, удхыень юр гаргалсана. Цырен Хоборков ю дуу зохёогоод, тэрээндээ аял-ааруулан найруулха гэжэ орол-ог, шэнэ дуунуудые һайнаар дуу-а, хүн зониие ходо баясуулдаг. гар ГЭС», «Хонишондо алдар » гэһэн дуунуудаа өөрын аял-р дунгинаса дуулажа эхилбэ. рен Хоборковой дууладаг дуу- арадай аялгын онсо шэнжые ангүй, улам ирагуу болгоходол эг.

нсамблиин хатар наадаанай со-нууд — габьяата артистнар Тумурова («Энэдхэг хатар»), Егоров, С. Барцева («Башкир ха-») илангаяа һайнаар наадана.

хэнэрнүүдэй хоорые мүн лэ маг-аар. Дуушадынь дуунайнгаа ые сэдьхэлдээ шэнгээн тогтоо-, ирагуу аялгаар дамжуулан рдэг болонхой. Композитор Бау иловай найруулһан «Хэжэнгын » гэжэ дууе эхэнэр хоорой аял-ан татахада, уран шадабаринь орно. Энэ дуунай аялга, нугал-инь аажамхан урасхаалта Хэ-гэ голой урагшаа дугташан мэл-дэгтэл, баярта зүрхэнэй «һалаа үүр» булгилуулна.

рэшүүлэй хоор тушаа хэдэхэн хэлэхээр. Бурят-монголой ис-ствын, уран зохёолой декадада эдхэлэй үедэ хүдөөгэй уранһай-ай коллективүүдһээ хэдэн дуу- ансамбльда абтаа. Тэдэнэй да һайхан хоолойтой хүнүүд бии. үүдэй хоор һаяхан хэдэн дуу лаба. Теэд тэдэнэй сцена дээрэ ахань үшөөл эртэ байна.

урят-Монголой дуу, хатарай мбль Сибириин, Кузбассай го-ууд, Дунда Азиин ахадүү рес-ликануудта ошожо, хатар, дуу- харуулхаяа февралиин 4-дэ обо. Тэрээгүүр ябахадаа, аха-

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Колхозой хатарай сюитэһээ» үбһэшэдэй мүрысөө харуулһан үе.

дүү арадуудай уранһайханай һай һайн номернуудые халан абаха, өөһэдөө шэнэ дуу, хатар зохёожо табиха, декададаа бэлэдхэл хэхэ зорилготой.

Гэхын дашарамда, ансамблиин хүдэлмэридэхи ехэхэн дутуунуудые дуугай орхижо болохогүй. 1959 оной эхеэр Москвада болохо бурят-монгол искусствын, уран зохёолой декадада ансамблиинхид үшөөл муугаар бэлдэнэ. Декадын түгэсхэлэй концерт мүнөө болотор бэлдэгдээгүй байһаар. Мүнөө харуулдаг программаһаань декадада табигдахаар шэлэгдэхэ ёһотой аад, энэ асуудал балар байһаар. Ансамблиин олоной хабаадалгатай сценэнүүд түгэс бэлэн болгогдоодүй. Наадажа, хатаржа, дуулажа байһан зохёолойнгоо удхые үнэн зүрхэнһөө мэдэрэн гүйсэдхэлгын талаар дутагдал олон. Жэшээнь, сценэ дээрэ хатар наадаанай боложо байхада, тэрээндэ хүгжэмшэдэй ямаршье хабаагүй һуухань гэмшэлтэй. Мүн энэ хоортю хабаададаг эрэшүүл баһал иимэшүү байна. Дуушадай үгэнь хүсэд ойлгогдоногүй. Олоной хабаадалгатай хатар, дуунай түгэсхэл эршэ багатайгаар, һулаар дүүргэгдэнэ. Түгэсхэлыень һайжаруулхын тулада эрид хэмжээ абахыень хоор оркестр хоёрой хүтэлбэрилэгшэд М. С. Скольникова, Чингис Павлов гэгшэдтэ һануулмаар байна. Түрүүшын декадаһаа хойшо үнгэрһэн 18 жэлэй хугасаа дотор Чайковскиин нэрэмжэтэ Улан-Удын хүгжэмэй училищи бурят дуушадые бэлдэжэ, ансамбльда үгөөгүй байһаниинь гэмшэлтэй.

«Байгал дээрэ» гэһэн хатарай сюитые Ж. Батуев, «Хурын наадан» гэһэн хатарай сюитые Г. Дадуев, «Сур харбаан» гэһэн хатар, дуунай сюитые мүн Ж. Батуев бэшэжэ байна. Эдэ сюитэнүүд декадада ансамблиинхидай харуулха гол программань болохо ёһотой. Теэд, тэрэнь мүнөө хүрэтэр бэлэн болоогүй байһаар. Балетнэ зүжэгүүдые бэлдэхэ, хэдэн дуу, кантата, оперо зохёохо зорилго хэдэхэн композиторай урда табигданхай. Декадын репертуарые һаяар хүсэлдүүлхэ хэрэгтэй гэжэ БМАССР-эй культурын министерство, ансамблиин хүтэлбэрилэгшэд ойлгог лэ!

Декадада бэлэдхэлые эрид һайжаруулхын тула культурын министерство ойрын сагта яаралтай хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Декадын үедэ табигдаха концертын, мүн түгэсхэлэй концертын программануудые һаяар тодорхойлхо тон шухала.

Бурят-Монголой дуу, хатарай ансамбль Москвада болохо декадада юу харуулхаяа мэдээгүй байһыень саашадаа тэсэшэгүй.

Манай бурят арадай хүгжэмэй инструментнүүд дан һула дуутай байна. Хуур, хучир, мүн бусад хүгжэмэй хэрэгсэлнүүдэй бурят түхэл маягые ондоо болгонгүй, шанга дуутай, үргэн долгитой болгохын тула мэдээжэ мэргэжэлтэдые урижа, энэ хэрэгтэ хабаадуулха, Монголой болон ахадүү республикануудай арадай хүгжэмэй инструментнүүдтэй танилсажа, тэдэниие хэрэглэлсэхэ шухала болоод байна. Хэнгэрэг һажаалгажа хэһэн оркестрын барабанай абяаниинь шиг нойтондо муудашадаг. Энэ барабанай арһыень шангадхажа, һуладхажа байхаар байбал һайн бэлэй. Мүн дамаариие арадай оркестртэ хэрэглэн, сохилтэ орууластай хүгжэмэй инструмент болгоходо яахаб.

Мүнөө ансамблиин коллективэй декадада һайнаар бэлэдхэхын тулада таарамжатай гэр бэлэдхэжэ үгэхэ тон шухала болоод байна.

Декадын репертуарай эли болоогүй байһан дээрэһээ ямар хубсаһа хунарай, түхеэрэлгын хэрэгтэй болохонь мэдэгдэнэгүй.

Ансамблиин бэлиг ехэтэй коллектив ороной ниислэл Москвада бурят-монгол арадай соёл культура, искусствын нэрэ хүндые улам үргэхэ бээзэ гэжэ найдагдана.

У. Болдонова, Д. Линхобоев, Д. Дугаров, Ш. Бадлын —
рейдовэ шалгалтада хабаадагшад.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ансамблиин эхэнэрэй хоор. Дирижёрынь—уранһайханай коллективүүдэй Бүхэсоюзна фестивалиин реат Ч. Павлов.
А. Мантаевай фото.

Уранзураашадһаа харюу хүлеэнэб

Уран гоёор уншалгын урогуудта раг хэрэглэхэ гээшэ угаа ехэ удшанартай. Удхаараа тааруу зуудые хэрэглэхэдэ, үзэжэ бай- н уран зохёолой зарим талань дөөрөө хараһан шэнги эли тодо, рагшадта бүри ойлгосотой боло- үгэдэг.

Бурят-монгол уран зохёол заадаг рүү багшанарородой уранзураадай зурагуудые шадамараар хэглэдэг байна. Гэхэ зуура, зарим дүршэл багатай, залуу багшанарай урогтоо зураг хэрэглэхэдэнь бэрхэшээл ушардаг, хүдөөдэ хэрэгтэй зурагуудые олохонь шухаг байдаг.

Баһа 5—7-дохи классуудта үзэхэ олонхи зохёолнуудта удхаараа тааруу зурагуудые олохонь мүн лэ түбэгтэйшэг.

Гэбэшье, манай бурят уранзураашад Ц. Сампилов, Г. Павлов гэгшэд хэдэ хэдэн һайн зурагуудые, манай уранзохёолшодой портредүүдыешье зураһан байха. Теэд манай уранзураашадай зурагуудай буулгабари арад зоной дунда юундэ тараагдадаггүй гээшэб? Ц. Сампиловай «Талын хоёр инаг» гэжэ зурагай буулгабариһаа ондоо юумэн үгы.

Республикын уранзураашадһаа харюу хүлеэнэб.

А. Содномов, багша.

Нүхэд һаалишад! Николай Мамайн жэшээгээр үдэр бүриингөө даалгабариие үлүүлэн дүүргэхын түлөө мүрысэел!

★ ★ ★

1000 литрээр дээшэлүүлхэб

Юундэшьеб урданһаа хойшо үнеэ һааха гээшэ эхэнэр хүнэй хэхэ ажал гэжэ тоологдодог байгаа. Тиигээдшье эрэ хүнэй һаалишан болохо гээ һаа наада хараха жэшээтэй һэн. Харин мүнөө жаргалта Эхэ орондо ажал гээшэ совет хүн бүхэнэй нэрэ хүндын, алдар солын хэрэг болоо бшуу. Илангаяа һүүлэй үедэ колхозууд, совхозуудта хэдэн олон залуу хүбүүд, наһатайшье эрэшүүл һайн дураараа һаалишад боложо, үндэр бүтээсэтэ ажалаараа холо ойруур суурхуулна.

Би эдэ бүгэдые һайса бодомжолжо үзөөд, үнгэрэгшэ жэлдэ таряан ажалда хүдэлжэ байһанаа һаалишан болохо гэжэ шиидээд, 14 үнеэ даажа абаа һэм. Түрүүшын жэлэй бэрхэшээлнүүдые дурдалташьегүй гэжэ һанамаар. Юундэб гэхэдэ, тэдэ бэрхэшээлнүүд дүршэл ехэтэй һаалишадай туһаламжаар дабагдаа, мүн үнеэдые харууһалха, эдеэлүүлхэ, һааха тушаа зарим тэды дүршэл шадабаритайшье болооб. Нёдондо үнеэн бүриһөө 1300-гаад литр һү һаагаа һэм.

Мүнөө жэлдэ Заиграйн һаалишадай жэшээгээр үнеэдэйнгээ харууһалга, эдеэлүүлгэ бүри һайжаруулжа, үнеэн бүриһөө 2300 литр һү һааха уялга абанхайб. Энэмни үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 1000 гаран литрээр ехэ болоно.

Абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхын түлөө байгша оной түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд, үнеэдээ амяар амяарынь уяада байлгажа, тусхай рационоор эдеэлүүлэн һаанабди. Үнеэд үдэрэй 2 дахин уһалагдана. Мүнөө зарим үнеэдһээ үдэртөө 8—9 литр һүн һаагдадаг болоо. Тиигэжэ ойрын үдэрнүүдтэ үнеэн бүриһөө үдэрэй хахад пүүдһээ бага бэшэ һү һааха хүсэлэнтэйб.

КПСС-эй ЦК-гэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Хандалгада харюу болгон ажал хүдэлмэридөө бүри ехэ амжалта туйлахаар зоригжонхойб.

Ю. Бурков, «Авангард» колхозой һаалишан.
Ивэлга.

Һү ехээр һаана

Үнгэрэгшэ жэлдэ Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз һү һаалгаяа хоёр дахин ехэдхэжэ, абаһан социалистическэ уялгаяа үлүүлэн дүүргээ. Тэрэшэлэн Уланай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз ажахын жэлые муу бэшээр дүүргээ һэн.

Гэхэтэй хамта, аймагай зарим колхозууд һай һайн уялгануудые абаад, харин тэрэнээ дүүргэхын түлөө тэмсэдэггүй байна. Тиимэһээ, аймагай 8 колхозһоо аяар 6-ниинь һү һааха уялгаяа дүүргээгүй.

Мүн январиин түрүүшын 15 хоног соо аймаг дотор һү һааха түсэб оройдоо 32 процент дүүргэгдэһэн байна. Тиихэдэ нэгэ зарим, жэшээнь, «Большевик» (түрүүлэгшэнь С. Крылов, партийна организациинь секретарь И. Гаськов), XVIII партсъездын нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь И. Крылов, партийна организациинь секретарь М. Галин) колхозууд һү һааха түсэбөө миил 12 процент дүүргэбэ.

Гансал «Авангард» колхоз (түрүүлэгшэнь А. Даненберг, партийна эрганизациинь секретарь Е. Проскуликова) һү һаалгаяа нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орбол 145 процентээр дээшэлүүлээ. Мүнөө тус колхоздо һү һаалга үдэрһөө үдэртэ бүри дээшэлжэ байна. Эндэ колхозойнь правлени, партийна организаци малай үбэлжэлгэдэ онсо анхарал хандуулна. Түрүүшын хүйтэнэй эхилхэтэй хамта дулаан байрада оруулагдаһан үнеэдынь мүнөө хүсэ шадалаар һайн, һүтэйшье байна. Мүн тэжээлээ һайнаар буйлуулжа, малаа эдеэлүүлнэ, үдэртөө 2 дахин бүлеэн уһаар уһална. Тиигэжэ һаалишад К. М. Меньшикова, К. Н. Абатурова гэгшэд мүнөө яһала ехэ һү һаана.

Аймагай түрүү һаалишадай дүй дүршэл харахада, оролдоод байгаа һаа үбэлэй сагта зунайхиһаа дутуугүй һү һаажа болохо байна бшуу.

Д. Байкалов.

Дулма Гармаевна Гармаева 15-дахи жэлээ һаалишанаар хүдэлжэ байна. Тиимэһээ үнеэдые харууһалха, һааха талаар ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Тиимэһээ жэлһээ жэлдэ һү һаалгаяа дээшэлүүлдэг. Нёдондо жэлдэ Дулма Гармаева үнеэн бүриһоо 2622 килограмм һү һаажа, Бичурын совхозой һаалишадай дунда түрүү зэргэдэ гараа юм. Энэ жэлдэ нүхэр Гармаева үнеэн бүриһөө 3 мянган килограммһаа бага бэшэ һү һааха уялга абаа.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: һаалишан Дулма Гармаевна Гармаева.
М. Тимофеевэй фото.

Түрүүшүүлһээ гээгдэхэгүйбди

Манай фермын һаалишад хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаһан КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалгые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаа.

Мал ажалай продукт бүри ехээр абаха, һү, мяха, тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар США-е ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэжэ парти, правительствын табиһан зорилгые бэелүүлхын түлөө оролдожо байнабди. Үнгэрһэн жэлдэ манай фермынхид үнеэн бүриһөө 1550 литр һү һаагаа. Энэмнай тон бага гээшэ. Ороной колхозууд 1957 ондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1858 килограмм һү һааһан байна. Бидэ 1958 ондо үнеэн бүриһөө һү һаалга 500 литрһээ бага бэшээр дээшэлүүлхэ гэжэ шиидээбди.

Би мал ажал дээрэ 10-аад жэл хүдэлжэ байнаб. Тэрээнһээ хоёрдохи жэлээ һаалишанаар хүдэлнэб. Үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө 2800 килограмм һү һаагааб. Мүнөө намда 10 үнеэн даалгагданхай. Тэдэнһээ 9-ниинь һаалгагдана. Үбэлэй һарануудта үнеэн бүриһөө хахад пүүдһээ бага бэшэ һү һаахын түлөө оролдожо байнабди. Би мүнөө даажа байһан үнеэдһээ үдэр бүри 95—100 литр һү һаанаб. Энэмни үнеэн бүридэ 9,5—10 литр хүртэнэ. «Майла» гэжэ үнеэнһээ сүүдхэдээ 16 литр һү һаанаб. Мүн минии нүхэд һаалишад Ногоон-Дари Лузанова, Бадмасу Очирова, Бадмасу Раднаева гэгшэд үнеэн бүриһөө 7—8 литр һү һаана.

Энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 3 мянган литр һү һааха уялга абаад хүдэлжэ байнаб. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын үдэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, мартын 10 болотор үнеэн бүриһөө 670 литр һү һааха зорилготойб. Үнеэдээ бүлеэн уһаар уһалнабди. Үдэртөө 2 килограмм үбһэ, 4 килограмм һолоомо, 20 килограмм силос, һаагдаһан литр һүн бүхэндэ 150 грамм концентрат үгтэнэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ малай шэнэ байранууд олоор баригдана. Нёдондо ганса манай фермэдэ 200 толгой багтаамжатай үнеэдэй байра, тугалай байра бэлэн болоо. Мүн комплексно бригадын фермэдэ үнеэдэй шулуун байра, культбаза баригдаа.

Гэбэшье, бидэ арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэжэ шаданагүйбди. Мүнөө хүрэтэр тэжээлэй цех бэлэн болоогүй. Тиимэһээ һолоомон буйлуулагданагүй. Эдэ дутагдалнууд тухай колхозой правлени анхаралаа хандуулха ёһотой.

Заиграйн аймагай «Красный опытник» колхозой һаалишадай уряае дэмжэжэ, 1958 ондо тэдэнһээ гээгдэхэгүйл байхабди.

Дыжид Эрдынеева,
Кударын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой нэгэдэхи фермын һаалишан.

Мүрысөө үүсхэбэ

Нёдондо жэлэйхидэ эрходоо 1958 ондо үнеэн бүриһөө 500 литрээр ехэ һү һааха тухай Заиграйн аймагай «Красный опытник» колхозой һаалишадай бэшэгые Яруунын «Знамя» колхозой һаалишад зүбшэн хэлсээд, һайшаан дэмжэбэ.

— Заиграйн һаалишадай жэшээгээр үбэлэй үедэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө үдэртөө 8—10 литр һү һааха дүүрэн аргатай, һаахашье байнабди,— гэжэ тэндэхи һүнэй-товарна фермые даагша нүхэр В. Фомин мэдүүлбэ. Энээниие бүхы һаалишад дэмжээд, тус тустаа дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа.

Үбэлдөө сүүдхэдээ үнеэн бүриһөө 8—9 литр һү һаажа байһан дүршэлтэй бэрхэ һаалишан Катерина Грешилова үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 500 литрээр ехэ һү гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө 2200 литр һааха уялга абажа, һаалишадаа мүрысөөндэ уриба.

Зүгөөр эндэ горьтой дутагдалнууд бии байһаар. Фермэ шадархи ажал ехэтэй хүдэлмэри оньһожэруулагдаадүй. Үнеэдтэ силос, корнеплод үгтэнэгүй. Мүн кормушка, хобоо түхеэрэгдээдүй байһаар.

Һаалишадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Лекци, элидхэл үсөөнөөр үнгэргэгдэнэ. Гадна, ажалайнь дүн харуулһан тусхай самбар хэгдээгүй байна. «Дайшалхы хуудаһан», «Молни» гаргагданагүй.

Эдэ дутагдалнуудые һаядаа усадхабал, тус колхозойхид һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлхэ арга боломжотой.

В. Байбородин.

Ородой аянша эхэнэр

(А. В. Потанинагай түрэһөөр 115 жэлэй ойдо)

Кяхта городой захада, ахадуу Монгол Арадай Республика ошоһон харгын хажууда «Ородой түрүүшын аянша эхэнэр—Хитадаар, Центральна Азяар аяншалһан Александра Викторовна Потанинада зорюулагдаһан» дурасхаалай хүшөө байдаг. Энэ хүшөөе. 1956 ондо Кяхта городой ажалшад бодхооһон юм.

Александра Викторовна 1843 оной февралиин 6-да Нижне-Новгородто (мүнөө Горькийн город) түрэһэн юм. Александра бага наһанһаа хойшо аяншалгада, арадай аман зохёолдо дурладаг байгаа. Теэд тэрэ сагта өөрынгөө һанаашые бэелүүлхэ гэешэ үгытэй басаганда тиимэшье бэлэн бэшэ бэлэй. Эхэ, эсэгындээ байхадаа өөрынгөө эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхын түлөө ехээр оролдодог байгаа. Тииһээр байтараа Александра Потанина өөрынгөө хуби заяае Григорий Николаевич Потанинтай холбожо, бага наһанһаа хойшо хүсэдэг эрмэлзэлынь бэелүүлэгдэжэ захалаа һэн.

Александра Викторовна Потанина хорин жэлэй туршада научна хүдэлмэри хэһэн байна. Энэ үе соогоо Александра Потанина «Монгол орон ба монголшууд», «Широнголойхидой дунда», «Хитадай эхэнэр тухай», «Тибет», «Ахмет» болон бусад научна номуудые бэшэһэн. һонирхолтой зүйлнүүдые суглуулһан байна. Энээнһээ гадна, Сибириин үндэһэ яһатанай, жэшээлхэдэ, бурядуудай ажабайдал, ажаһуудалаарнь һонирходог байгаа. Александра Викторовнагай

«Бурядууд» гэжэ бэшэһэн этнографиин очерк Ородой географическа нэгэдэлээр һайшаагдажа, алтан медаляар шагнагдаһан байгаа. Тиихэдэ Александра Потанина бурядууд тухай лекци уншадаг, хөөрэлдөө үнгэргэдэг байһан юм.

Ородой аянша эхэнэр Кяхта городто хоёр дахин ерэһэн байна. 1872 ондо Хитадһаа бусажа ябахадаа энээгүүр гараһан юм. Тиихэдэ 1893 оной намар дүрбэдэхи аяншалгань Кяхта городһоо эхилээ һэн.

Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада Кяхтын ажалшад городойнгоо библиотекын 70 жэлэй ойе тэмдэглээ. Библиотекэ Потанинтанай үүсхэлээр 1887 оной декабриин 13-да нээгдэһэн байна.

Александра Викторовна Потанина 1893 оной сентябриин 19-дэ Хитад ороноор аяншалгада ябатараа наһа бараһан юм. Тэрэнэй нүхэр Григорий Николаевич Потанинай зүбшөөлөөр Александра Викторовнагай бэень 1894 оной январиин 23-да Кяхта городто асарагдажа, хадагалагдаһан байгаа.

Ородой түрүүшын аянша эхэнэртэ хүшөө шулуун табигдаһаар хоёрхон жэл боложо байна. Энэ саг соо нютагай ажалшад, студентнүүд, мүн оронойманай бусад городуудһаа аян замдэ ябагшад олоороо ерэжэ, хүшөө тойруулан баглаа сэсэгүүдые табидаг, Александра Викторовнагай дурасхаалыень тэмдэглэдэг байна.

Кяхта городто Александра Потанинада дурасхаалай хүшөө бодхоогдоходонь, оронойманай олон нютагуудһаа телеграмманууд ерээ һэн. Москваһаа академик В. А. Обручевой эльгээһэн телеграмма соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

— Хитад, монгол зоной ажабайдал, ажаһуудалтай эгээн түрүүлэн маанадые танилсуулһан—ородой түрүүшын эхэнэр аяншан — Александра Викторовна Потанинада дурасхаалай хүшөө бодхооһондотнай халуун зүрхэнэй баярые хүргэнэб.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. В. Потанинада табигдаһан дурасхаалай хүшөө.

А. Сурмач.

Түмэр замайхид ила

Российска Федерациин арадуудай спартакиадада зорюулагдаһан республиканска спартакиадын һүүлшын уулзалга Улан-Удэдэ һаяхан болобо. Энэ уулзалга дээрэ конькигаар урилдаан тооһормо хүйтэн үглөөгүүр эхилжэ, тэрээндэ хамта дээрээ 100 шахуу хүн хабаадалсаба. Тиигэжэ 500, 1000, 1500, 3000 метртэ эхэнэрнүүд; 500, 1500, 3000, 5000 метртэ эрэшүүл урилдаа.

Хоёр үдэр соо болоһон аймаг хоорондын урилдаанда хэжэнгынхид (Л. Утенкова, Л. Бальжинимаева, И. Федотова) түрүүлжэ гараа. Хоёрдохи һуури түнхэнэйхид, гурбадахине — закаменайхид эзэлһэн байна.

Өөһэд хоорондын урилдаанда эхэнэрнүүдэй дундаһаа Люба Утенкова (Хэжэнгэ) 500 метртэ 59,8 секунда, 1000 метртэ—2.036, 1500 метртэ—3.11 секунда харуулжа, түрүү һуурида гараа. Эрэшүүлэй дундаһаа И. Тугаринов (Закамен) 181,216 очко абажа, түрүү һуури эзэлээ.

Спортын һайндуранай бүлгэмэй команданууд хоорондын мүрысөөндэ түмэр замай локомотивайхид эрхим амжалта туйлажа, түрүү һуурида гараа. ПВЗ-тэй локо... конькишад хэдышье оролд... габашье, түмэр замайхидта... жа, хоёрдохи һуурида гаража... болоо. Гэбэшье, тус команда... шүүн, спортын мастер Васи... менко 5000 метрые 8 мину... кунда соо эбхэжэ, эрхим... харуулһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: БМАССР... жэлэй ойн нэрэмжэтэ стади... спартакиадада хабаадагша... рад боложо байна.

Н. Иванов, Л. Хайдуровай.

ХИЛЫН СААНАҺАА

АЛЖИРҺАА ТЭРЬЕДЭГШЭДТЭ ТУҺАЛАМЖА

СССР-эй Улаан хэрээһэнэй ба Улаан хахад һарын обществын Союзай гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ профессор Г. А. Митерев ТАСС-эй корреспондентдэ иигэжэ мэдүүлбэ.

Алжирһаа Марокко, Тунис тэрьелһэн зон ядаралта муу байдалда ажаһууна гэжэ мэдэгдэбэ. Алжирай 100 мянга шахуу хүн, ехэнхидээ эхэнэрнүүд, хүүгэд, хүгшэд дайнай орьёлжо байһан Алжирһаа тэрьедэжэ, Марокко, Тунисай хилэ шадар байрланхай. Тэдэнэр тэрьедэхэдээ эдихэ хоол, хүнэһэ абаагүй байгаа. Илангаяа үбэл болоходо хэсүү бэрхэтэй байба. Тэрьедэһэн зон хубсаһа, хоолоор, үбшэ хабшан аргалха эмээр дуталдадаг дээрэһээ ехээр зүдэршэнхэй.

Тунисай, Мароккын правительствонууд, Тунисай Улаан хахад һарын общество, Улаан хэрээһэнэй уласхоорондын комитет болон бусад олон организаци тэрьедэгшэдтэ туһаламжа үзүүлнэ.

Гэбэшье, энэ туһаламжань бага, тиимэһээ Алжирта боложо байгаа шуһата дайнһаа тэрьедэгшэдые абаржа шадахагүй байна.

Улаан хэрээһэнэй советскэ общество Алжирһаа тэрьедэгшэдые ехээр хайрлана. Тиимэһээ тэдээндэ туһаламжа үзүүлхэ гэһэн шиидхэбэри һаяхан абаа. Һаяар эдеэ хоол, хубсаһа хунар, эм дом тээһэн советскэ пароход тэдээндэ ошохонь. Тунисайхин өөрынгөө портдо энэ пароходые оруулжа, асарһан юумыень абаад, Алжирһаа тэрьедэгшэдтэ тараажа үгэхэ гэжэ зүбшөөгөө.

Тэндэ эхэнэр, үбгэд, хүгшэд, үхибүүдэй олоор сугларһыень хараадаа абажа, Советскэ Улаан хэрээһэн 10 мянган килограмм сахар, 5 мянган кило барайгар, 2 мянган кило хатаамал һү, 25 мянган метр элдэбын бүд, 2,5 мянган хүнжэл, мүн ехэ эм дом эльгээхэнь. Бүхы дээрээ 1 миллион түхэриг сэнтэй юумэн эльгээгдэхэ.

Үнэн зүрхэнһөө эльгээгдэһэн энэ бэлэг Алжирта боложо байгаа дайнһаа хохидогшодой ядаралта байдалыень хүнгэдхэжэ, Советскэ Союз Алжир хоёрой арадуудай хани барисаае бүри бэхижүүлхэ бэзэ гэжэ СССР-эй Улаан хэрээһэнэй общество найдана.

Президент Хо Ши Мин Инди Бирма хоёроор ябахань

ХАНОЙ, февралиин 4. (ТАСС). Инди, Бирмын правительствын уряалаар Вьетнамай Демократическа Республикын президент Хо Ши Мин эдэ оронуудта айлшалхаяа февралиин 4-дэ самолёдоор мордоо.

Аэродром дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Хо Ши Мин иигэжэ мэдүүлбэ: «Азиин гурбан эдэ арадай хани барисаа, нэгэдэлые бүри бэхижүүлхэ зорилгоор Инди, Бирмээр ябаад ерэхэм».

„Правительствын толгойлогшонорой зүблөөе хойшолуулхын аргагүй болобо“ гэжэ хилын саанахи хэблэл бэшэнэ

США-гэй президент Д. Эйзенхауэртэ февралиин 1-дэ Н. А. Булганинай эльгээһэн бэшэгтэ бүхы дэлхэйн олониитэ анхаралаа хандуулжа байна.

Берлинэй демократическа газетэнүүд тус бэшэг соо юун тухай хэлэгдэһые дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ. Дээдэ тушаалтанай зүблөөндэ эгээл шухала, огто хойшолуулжа болохогүй асуудалнуудые шиидхэхэ гээд Советскэ правительство дурадхаба гэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ. Ядерна буу зэбсэгэй туршалгые болюулха гээшэ эгээл түрүүлэн шиидхэгдэхэ ёһотой зорилго мүн гэжэ Советскэ правительствын тооложо байһан тухайнь газетэнүүд тусгаарлан заана.

Правительствын толгойлогшонорой зүблөөе хойшолуулхын аргагүй болоо гэжэ Чехословакиин «Праце» газетэ бэшэбэ.

«Юһэн асуудал зүбшэн хэлсэе гэжэ Булганин Эйзенхауэртэ дурадхаба. Арсалдаата асуудалнуудые удаа дараагаар шиидхэхэ гээшэ үнэхөөрөөл һайн арга мүн» гэжэ Польшын газетэнүүд бэшэнэ.

Мүн Франци, Англиин зарим газетэнүүд Н. А. Булганинай бэшэг тушаа мэдээсэлнүүдые толилоо.

Арабуудай Нэгэдэмэл республика байгуулха тушаа

КАИР, февралиин 4. (ТАСС). Арабуудай Нэгэдэмэл республика байгуулха, Нэгэдэмэл республикын президентые һунгаха тушаа асуудалаар февралиин 21-дэ бүгэдэарадай дунда асуулта үнгэргэхэ гэжэ Египедэй дотоодын хэрэгүүдэй министерство бэлэдхэжэ эхилбэ. Энэ асуулта Египет Сири хоёрто нэгэн зэргэ үнгэргэгдэхэ.

Цейлоной бэеэ даанхай болоһоор 10 жэлэй ой

КОЛОМБО, февралиин 4. (ТАСС). Цейлоной арад оронойнгоо бэеэ даанхай байдалтай болоһоор 10 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна. Энэ һайндэрээр дашарамдуулан, премьер-министр Бандаранаике арад зондоо хандан, февралиин 4-дэ радиогоор үгэ хэлээ. Орон дотороо туйлаһан амжалтамнай ямар бэ гэхэдэ, автобусууд гүрэнэй болгогдоо, барайгарай таригдадаг талмай тушаа хуули абтаа гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Гадаадын олон оронтой соёл культурын, худалдаа наймаанай, экономикын талаар хэлсээ хээбди, тэрэмнай манай арадта ехэ туһа хүргэхэ юм гэжэ премьер-министр тэмдэглэбэ.

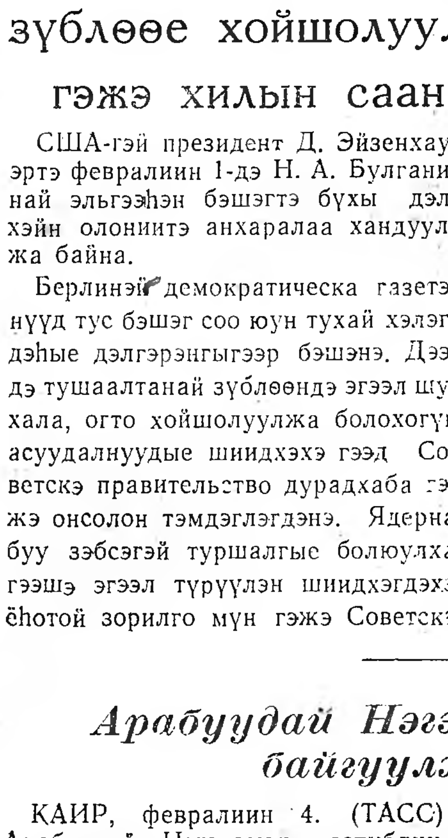

Чехословаки. Кладнын металлургнууд 1957 онойнгоо түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ. 104 жэлэй туршада эндэхи заводуудай байгаа сагта үзэгдөөгүй ехэ продукци бүтээбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ажалай түрүүшүүл Ладислав Ржига, Антонин Голечек гэгшэд хүдэлмэриингөө забһарта хөөрэлдэжэ байнад.

ТАСС-эй фотохронико.

Индонезиин правительствын шиидхэбэри

ДЖАКАРТА, февралиин 4. (ТАСС). Хойто Суматрын нефтиин баялигые «Датч Батавия Петролеум компани» гэжэ компани ашаглан эдлэжэ байһан байгаа. Индонезиин армиин штабай начальник генерал Насутионой захиралтаар, эндэхи нефтиин олзоборилго, бүхы түхеэрэлгэнь Индонезиин нефтиин компаниин мэдэлдэ үгтөө.

Урда Корейн залуушуул сэрэгэй албанһаа хулжана

ПХЕНЬЯН, февралиин 4. (ТАСС). Урда Корейн залуушуул сэрэгэй албанһаа хулжадаг болонхой. Жэшээнь, январь һарада армида татагдаха ёһотой 230 мянган хүнэй 30 мянга гаран хүниинь дуудуулхадаа ерээгүй. Сэрэгэй албанһаа хулжагшадые барихын тулада бүхы орон дотор агнуури боложо байна.

Профсоюзай хүдэлмэрилэгшэд орден, медальнуудаар шагнагдаба

Профсоюзай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанай түлөө, социалистическэ байгуулалтын зорилгые дүүргэлгэдэ ажалшан олониитые эмхидхэхэ хэрэгтэ габьяа харуулһанайнь түлөө, мүн прэфессиональна союзуудай 50 жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1957 оной декабриин 6-най Указаар Бурят-Монголой АССР-эй профсоюзай олон хүдэлмэрилэгшэд шагнагдаа:

Ленинэй орденоор—Булгаков Георгий Нинитович, Улан-Удын хлебкомбинадай профсоюзай заводской комитедэй түрүүлэгшэ; **Ажалай Улаан Тугай** орденоор — Медведев Антон Дмитриевич, Улан-Удын ПВЗ-гэй профсоюзай заводской комитедэй гэшүүн; Сарайкин Петр Кондратьевич, Улан-Удын теплоэлектроцентралиин профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ; Халматов Иннокентий Баторович, Улан-Удын гүрэнэй типографиин профсоюзай фабрична комитедэй түрүүлэгшэ байһан; Шевченко Владимир Илларионович, профсоюзуудай Бурят-Монголой областной Соведэй түрүүлэгшэ; **«Хүндэлэлэй тэмдэг»** орденоор—8 хүн; **«Ажалай габьяагай түлөө»** медаляар—8 хүн; **«Ажалдаа шалгарһанай түлөө»** медаляар—8 хүн шагнагдаа.

Һаалишан хүбүүд

Н. Цыренов һаалишан болохо дуратай байһанаа колхозойнгоо правленидэ мэдүүлжэ, Зэдын аймаг соо түрүүшын һаалишан хүбүүн гэжэ нэрээ нэрлүүлбэ. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой правлени залуу һаалишаниие 2-дохи комплексно бригадада эльгээгээ. Бригадын коллектив комсомол хүбүүе хүндэтэйгөөр угтажа, 14 үнеэ даалгаһан байна. Мүнөө залуу һаалишан социалис мүрысөөндэ оролсоод, 1958 ондо үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха уялга абаба.

Цыренов Намтайн жэшээгээр Ц-Д. Аюшеев мүн һаалишан болоод, үүлтэртэ гунжадые даажа абаба. Мүнөө тэдэнэй долоониинь тугаллаа. Нүхэр Аюшеев тугалнуудаа эхэһээнь һалгаажа, хүйтэн байрада түлжүүлнэ.

Д. Цыремпилов.

Гүүртэдэ электрын гал нособо

Жаргаланта нютагай гүүртэдэ мотор тодхогдожо, электрын гэрэл яларба. Иигэжэ Зэдын аймагай «Эрдэм» колхозой правлени малшадтаа ехэ анхарал хандуулна. Хүндэ хүдэлмэри механизацилха, малшадай культурна эрилтые хүсэд хангаха гэжэ оролдодог юм. Мүнөө малай байра, малшадай гэртэ, улаан булангань электрын гал таһалгаряагүй носоно. Жаргалантын һаалишад сүлөөтэй сагтаа улаан булан дотор сугларжа, газетэ болон журнал уншадаг, мүрысөөнэйнгөө дүнгүүдые согсолдог, мүн хүдэлмэриингөө дутуу дунданууд тухай зүбшэн хэлсэдэг болонхой.

Олоороо гаража, модо отолно

Иволгын аймагай «Коминтерн» колхозой правлени, партийна организаци барилгын модо отолхо воскресник үнгэргэбэ.

Воскреснигтэ Иволгын МТС-эй механизаторнууд, колхозой шофёрнууд хабаадалсаа. Энэ үдэр хамта дээрээ 40-өөд хүн ойдо гаража, модо отолһон, таллуулһан байна. Эдэнэр дүрбэн үдэрэй туршада 400 кубометр отолоод, тэрээнээ 9 морёор шэрэжэ, машинын харгы дээрэ гаргаа.

Модо бэлэдхэл дээрэ ...торнууд Б. Бальчинов, Д... нов, Б-О. Лубсанов, колхо... шүүд Р. Бадмацыренов, ...хов, О. Цыремпилов гэгшэд... тэй һайнаар ажаллаа.

Колхозой правлени модо... хэгшэдтээ ажалта үдэрһөөн... нэмэлтэ түлбэри болгон, ... һон модоной нэгэ кубоме... түхэриг түлөө.

А. Лхама...

Ехэ олзотой бусаа

Хориин аймагай ангуушад энэ жэлдэ ой тайгаһаа яһала баян олзотой бусана. Илангаяа «Красный Партизан» колхозой ангуушад И. И. Снетков, К. Б. Косарев гэгшэд баян олзо олоһон байна. Эдэнэр тус тустаа 400—450 хэрмэ, хэдэ хэдэн булга алажа, 9—10 мянган түхэригтэ ангай арһа һаяхан тушааба.

Аймаг дотор агнууриин эхилхэһээ хойшо аймагай ...лэй пунктда гурба мянга га... мэнэй арһан тушаагдаа... най арһа тушааха түсэб... процент дүүргэгдээ.

К. Т...

ТОБШО ҺОНИН

✪ Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшан Цыден Очиров сүлөөтэй сагтаа занга, хабхаан табижа, хорото арьяатан шоные хюдана. Һүүлэй үедэ тэрэ 7 шоно баряа. **Н. Жамбалов.**

✪ Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй МТС-тэ энэ жэлдэ ехэхэн барилга хэхээр хараалагдаба. Эндэ ...тай 3 гэр, томохон автогара... механическа мастерской, ба... шэнэ байшангуудые уурал... лаасуулха котельнэ гэхэ мэт... даха юм.

Б. Би...

Энээниие уншаа гүт?

Шэнэ автомобиль

Сайбар ногоон үнгэтэй шэнэ маркын автомашинанууд Москвагай үйлсэнүүдээр гүйлдэдэг болобо. Тэдэнэр «Москвичта» адлишаг аад, ехэшэгүүд. Иимэ автомобиль Чехословакиин «Шкодын» завод үйлэдбэрилнэ. Худалдаа наймаанай хэлсээнэй ёһоор 800 автомобиль һаяхан асарагдаа.

Иимэ машина 600 килограмм ашаа шэрээд, час соо 85 километр хүрэтэр ябана. Тиихэ зуураа, зуун километртэ 12 килограмм бензин гаргана. Энэ автомобиль элдэб эд бараа, эдеэ зүйлнүүдые дэнь худалдаа маанай газарта ехэ таарамжатай юм.

1958 ондо 1300 шахуу машина абтажа... дээн сооһоо ...ниинь РСФ... совнархозуудта ...баагдахань.

Дэлхэйн арадуудай оньһон үгэнүүд

Абакан городто ажаһуудаг уранзурааша Болеслав Михайлович Ховратович гэгшэ арадуудай оньһон үгэ ехэ оролдосотойгоор суглуулжа байдаг. Арбан табан жэл соо Болеслав Михайлович гушаа ороной арадуудай ная мянга шахуу оньһон үгэ суглуулаа.

— Оньһон үгэ бүхэн арадай сэсэн ухаанай дуһал дээжэ болоно. Эгээл тиимэһээ оньһон үгэ ехэ дуратайгаар суглуулдагби. Энэ талаар минии хандаһан хүн бүхэн намда дуратайгаар туһалдаг,—гэжэ нүхэр Ховратович хөөрэнэ.

Б. М. Ховратович Бухарест, Тирана, Будапешт болон Пекинһээ бэшэгүүдые абажа байдаг. Тэрээндэ, библиотекэ, номой хэблэлэй газар болон редакцинууд, уранзохёолшод, журналистнууд туһална.

Мүнөө Болеслав Михайлович бүхы оронуудай хани барисаанда, эб найрамдалда зорюулагдаһан оньһон үгэнүүдэй суглуулбариие толилхоор бэлэдхэжэ байнхай. Оньһон үгэнүүд сооһоо нэгэ хэдые харуулхада иимэ: «Эб найрамдал — эдеэлүүлдэг, дайн дажар —тураадаг» (Дани); «Шүдэтэй гээшэ һаа бахашье ...һэн» (Итали); ...дуудые эб на... далаар ханга... хүн бүхэниие а... амаглан байда... хангахал, (Ан...) «Эбтэйгээр аж... бал эб на... далтай ажаһу...» (СССР); «Хани барисаан шэлдэл... эбдээ һаа суглу... нiяхань бэрх...» (Турци); «Һайн барисаан бэхи... лэгдэһэн хэрэ... дээрэ» (Фра...) «Гэрэй эзэн ух... һаа, хүршынгөө ...рые галай аю... абарха» (Венгр...)

«Советская Ро... газетэ...

Редактор Ц. Ц. ЦИБУД...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74. отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н 00651. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак.